

Uredništvo in upravljanje:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Razporedila lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nitih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 14.

Maribor, dne 3. februarja 1911.

Letnik III.

**Zaradi praznika ima današnja številka samo
štiri strani.**

Pogubna politika.

Glavni znak našega političnega vdejstvovanja v zunanji politiki je zavezništvo z Nemčijo in Italijo. Med tem pa, ko je naše prijateljstvo z Italijo le bolj imaginarno in obstoja v donečih frazah, smo z Nemčijo tesno, da, pretesno združeni. Napram Italiji se je započela pri nas politika skrajne opreznosti. Vsa zatiranjeja o „prijateljskih odnosajih“ ne spravijo iz sveta dejstva, da se obe državi z mrzlično naglico oborožujeta in vtrujeta v onih pokrajinah, ki mejijo na eni in drugi strani. S politično slepoto udarjeni Avstrijec mora osupniti, če vidi, kako se garnizije ob italijanski meji večajo in množe. Tudi tekma z vojnimi ladjami v zadnjem času v prvi vrsti z dreadnoughti, ne dokazuje ravno odkritosrčnih prijateljskih vezi. Brezdvomno: Nekaj visi v zraku, vsak hip se lahko odtrga Damoklejev meč, da prereže vse skupne vezi. Iredentistična propaganda ni kaka fantastična blodnja vročehrvnih in nezrelih mladičev, ampak korenini globoko. Osvojila si je že notranjost skoro vse italijanske inteligence, zato je postala nevarna in skrajna pazljivost na naši strani je popolnoma na mestu.

Vse drugače je z našim nemškim zaveznikom. Niti v sanjah ne pride nikomur na misel, da bi pričel utrjevati mejo nasproti severnemu sosedu. Brezskrbno in lahkomišlno se ziblamo v zavesti večnega miru, a trpimo pri tem silno škodo. Naš severni zaveznik nas izrablja na vseh koncih in krajih. Odri-nil nas je popolnoma iz vsake odločilne politične pozicije, postali smo politični pritlikavci, ki ne spadamo v krog svetovnih velesil, ampak v kot med staro šaro. Minuli so časi, ko smo v znani Algeiras-af-ri igrali vodilno vlogo. Sedaj smo brez lastne inicijative in brez lastne volje. Klanjamo se molče dikta-tu iz Berolina, ki določa vse naše dejanje in nehanje.

Na tisoče slavospevov se je zapelo grofu Aehren-thalu radi aneksije. Če sedaj nekoliko premotrimo končno bilanco, moramo priti do zaključka, da je bila pri vsej zadevi ne malo udeležena Nemčija, ki je zasledovala svoje samopašne namene in si priborila največ koristi. Uvoz na Balkan, ki je bil do aneksij-ske napetosti procentuelno najbolj v naših rokah, je prešel sedaj na Nemčijo. Mimo nas uvaža sedaj Nem-

čija svoje izdelke v Srbijo, naša industrija propada, naši merodajni faktorji pa pojejo himne „zvestemu za-vezniku“. Tudi stalno in sistematično se ponavljajoča gonja proti balkanskim vladarskim hišam, ki prihaja redno preko Berolina v naše liste, kjer so ji radi naše kratkovidnosti gostoljubno odprta vrata, nima ravno najčednejših namenov. Kratko: Cilj Nemčije je, osvojiti si popolnoma balkanski trg in zasigurati si predominujoč vpliv v orijentu. Avstrija pa, v katere področje po naravnem zakonu vse to spada, mirno-dušno gleda in svojega zaveznika še ščiti in podpira.

Vso to nemško politiko osvetljuje z bengalično lučjo sestanek v Potsdamu. Ker je Rusija sedaj o-slabljena, pa hiti Nemčija, da bi jo vlovila za svoje namene. Eden glavnih ciljev nemške ekspanzivnosti v zadnjem času je bagdadska železnica. Dokler je bi-la Rusija močna, se je uspešno protivila temu vse-nemškemu projektu. Sedaj sta njena sila in njen v-pliv razbita, zato kuje Nemčija železo, dokler je še gorko. Ker rabi Rusija zaslonbe in zaveznikov, zato se ji je približala Nemčija, ki si hoče na ta način za-gotoviti svojo bagdadsko železnico. Ta železnica bo Avstriji zelo škodovala. Trgovski emporij, ki je ka-kor od narave odločen za avstrijsko industrijo, bo okupirala Nemčija. Nobena država zaveznica bi ne dopustila, da se tako bagatelno preko nje sklepa o zadevah, ki se tičejo njenih vitalnih interesov, mi v Avstriji molčimo ali pa se še skušamo z napačnim ri-sanjem razmer samih sebe zaslepiti in uspavati.

Končajmo to žalostno poglavje o naši zunanji politiki! Naj nihče ne reče, da smo pesimisti, da vi-dimo vse črno. Ne, razvoj naše zunanje politike, ki seveda silno influenca vse naše notranje razmere, je res tak, da mora vzbuditi odpor vsakega avstrij-skega Slovana. Samo nekaj: Z našo sedanjo zuna-njo politiko so silno zadovoljni Marekhl et consortes. To pomeni, da se ne more strinjati z njo nobeden pra-vi patriot, zlasti pa ne nobeden Slovan.

voljen je bil pl. Kozłowski. Nato so se izvršile še na-domestne volitve v nekatere odseke in je bila seja za-ključena.

Odsek za zunanje zadeve. — Dr. Šu-steršič govori.

V torkovi seji odseka za zunanje zadeve je go-voril tudi delegat dr. Šusteršič. Med splošno pozorno-stjo je izvajal med drugim sledeče:

S. L. S. ne presoja vnanje politike iz čustve-nega stališča, temveč zgolj iz stališča skupnih inte-resov države. Vsaka zveza je dobra, če služi resnič-nim interesom monarhije v celoti, to je skupnosti vseh avstrijskih narodov. Slovenci bi bili sploh v zadregi, če bi hoteli iskati vnanjega zaveznika po svojem sr-cu. Kajti edina slovanska velesila je Rusija. A oči-elna Rusija žalibog nikakor ne dela slovansko-na-rodne politike. To se vidi iz njenega protislovanskega postopanja zoper Poljake na severu, a to se vidi tu-di iz njene balkanske politike na jugu.

Naše razmerje do Italije je zelo resno in noben optimizem ni opravičen. Ni se bati iredentizma, ki se pojavlja po mladih ljudeh na avstrijskih tleh. Pač pa je nevarno tisto ljudsko prepričanje v Italiji, ki je po-sebno močno v Gornji Italiji in ki gre na to, da ze-dinjenje Italije ni dovršeno, dokler ji ne pripada tudi Trentin in Trst. Mi Slovenci smo majhen narod, ali ne poznamo malodušnosti, temveč čutimo v sebi zado-stno moč, da si ohranimo svojo narodnost in jo še u-trdimo. To sposobnost nam daje naša trdna ljudska organizacija, ki sega do zadnje gorske koče. Avstrij-ski Slovani moramo zaupati v svojo lastno moč, v svojo lastno prihodnost. Kar nam zamore največ ško-dovati, je malodušnost.

V sredo, dne 1. t. m. dopoldne je imel odsek tu-di seja, ki pa je bila zelo kratka in suhoparna. Go-voril je tudi Aehrenthal, ki se je bavil s konzulati.

Ogrska industrija in vojaški proračun

Dne 31. januarja se je vršila v ogrskem trgo-vinskem ministrstvu važna konferenca, katere so se udeležili razen trgovskega ministrstva še admiral Montecuccoli in strokovni referenti. Na tej konferen-ci se je govorilo tudi o tem, kako naj se razdeli na o-grsko industrijo delo glede novih vojnih ladij. Po kvot-nem ključu bi odpadlo na ogrsko industrijo 113 mili-jonov, katere bi morala zaslužiti pri teh gradnjah, kar bi odgovarjalo povprečno enemu dreadnoughtu, dvema križarkama, 6 torpednim čolnom in več pod-morskim čolnom.

Politični pregled.

Delegacijsko zasedanje.

Plenarna seja.

Pretečeno sredo, dne prvega februarja t. l. se je vršila prva plenarna seja. Bila je le for-melnega značaja. Po otvoritvi ob 3. uri popoldne se je izvršila volitev podpredsednika, ker je prejšnji podpredsednik dr. Glombinski odložil svoj mandat. Iz-

Sv. Benedikta, druga pa blizu Velike Nedelje, kamor gospod pisatelj stavi „Stepiliperg“, drugi pa Busini-
zo ali Ussitin.

4. V Ptujju je posvetil cerkev nadškof Liupram leta 853. in bi to bila sedanja mestna cerkev sv. Ju-rija. Druga cerkev se je začela staviti leta 874. po odhodu Metodijevem, in to je cerkev sv. Ožbalta.

5. Lindolveschirichun — iščejo zgodovinarji navadno pri Lendovi (Spodnji ali Gornji?), naš pi-satelj se drži Kremplja, ki to cerkev išče pri Mali Ne-delji, ker da se je še ondi ohranilo ime Lindoves. Imena okoli Male Nedelje so res klasična, toda na ljudsko izročilo se ne smemo preveč ozirati. Če se je pisatelj „Conversije“ držal krajevne lege, je Lindol-veschirichun prav lahko na Prekomurskem, ker za njo pride Keisi, današnji Kisek. Čudno se nam tudi zdi, da bi na sedanjem Prekmurskem takrat od Pe-čuha gori do Kiseka ne bilo nobene cerkvice, Blato-grad in Salapingin sta že daleč v notranščini Pano-nije.

V 10. stoletju so poročila o naših cerkvah sila pičla, naravno, ker so takrat gospodovali pri nas Madžari. Leta 970. se omenja Lipnica, ki je matica sosednjih župnij, pa tudi dornovska cerkev sv. Ru-perta ni ptujška, česar pisatelj ne omenja (str. 202—203).

V 11. stoletju se začne zopet svitati, zlasti sedaj zidajo cerkve svetni velikaši. Največ novih cerkev nastaja po Gornjem in Srednjem Štajerskem, kar je v zvezi z živahno nemško kolonizacijo. Na Spodnjem Štajerskem se pojavijo že koncem 10. stoletja (v listi-ni leta 984., Kos, Gradivo II., 375.) v Dornovi pa v Ptujju. V 11. stoletje stavi tudi cerkev sv. Martina v Kamnici, ne da bi navedel vir; zdi se, da se nagiblja k mnenju, da je kamniška cerkev starejša kakor ma-riborska, ki je že „zgodaj“ dobila pravice farne cer-kve v Kamnici. Tradicija pripisuje Kamnici večjo starost kakor Mariboru. Po imenu sodeč, je morda

Kamnica s svojim slov. imenom res starejša nase-lbina kakor Maribor, ki je dobil svoje ime od obram-bnega gradu karantanske meje (March-Burg) in bi bil torej iz dobe nemške zavlade, toda glede starosti cerkve ni pozitivne zgodovinske opore kakor tudi ne za Orožnovo mnenje, da je „morebiti“ (vielleicht) že v 7. stoletju nastala cerkev v Mariboru (Das Bisthum und die Diözese Lavant I, 1.). Ravno tako se nam ne zdi dovolj utemeljeno mnenje, da sta Maribor in Ja-renina tvorili nekdanjo eno pražupnijo (mariborsko), marveč mislimo, da so Maribor, Jarenina, Radgona postale istočasno župnije.

Z vpeljavo župnijskega zistema (1060.—1062) konča naša knjiga. Misijonsko delovanje se je pa še nadaljevalo po letu 1200. v velikonedeljskem okolišu, kar pisatelj kratko omeni, sicer pa ne govori o tem natančneje. O teritorijalnem razvoju župnij misli go-spod pisatelj govoriti v posebnem delu, k čemur mu želimo najboljšega uspeha.

Pri sestavljanju svojega dela se je gospod pi-satelj marljivo posluževal tudi slovenskih zgodovinar-jev, v čemur je storil uslugo nemškimi čitateljem, ka-terim naši viri niso pristopni. Med domačimi zgo-do-vinarji pogrešamo Orožna, in bi na primer na str. 198. bilo bolj umestno citirati Orožna (I. 262.), kakor pa Janišcha. Glede Ptujja v rimski dobi se gospod pisatelj med drugim sklicuje zlasti na članek v „Ča-sopisu“ V, 1—22, a ta članek, kar se tiče sv. Vikto-rina in krščanstva v Ptujju, je le posnetek članka istega pisatelja v „Voditelju“ leta 1904. — Nekateri „viri“ bi bili lahko izostali, n. pr. „Proprium Secco-viense“, mesto tega bi se bila lahko omenila — gre se za Viktorina — knjiga sedanjega lavantinskega knezoškofa „Sv. Viktorin“ (Maribor 1888.), drugod bi se naj navedli prvotni viri, mesto drugotnih, n. pr. za živahen opis sv. Hijeronima o opustošenju Pano-

*) Gl. o tem v knjigi „Trg Središče“ (Maribor 1910) str. 293. d.

PODLISTEK.

Zgodovina pokristjanjenja sekovske škofije.*)

(Konec.)

Po našem mnenju bi se pri določevanju teh in drugih starih krajevnih imen moralo vpoštovati to-le: Povse naravno je, da so prve slovenske naselbine nastale tam, kjer so bili sledovi prejšnje kulture. Peiskerjevo teorijo odklanjamo (kot neutemeljeno). Vkljub svoji bojevitosti so bili stari Slovenci pred vsem poljedelci. Pri preseljevanju so njim kakor dru-gim narodom služile še stare rimske ceste. Prve mi-sijonske cerkve so gotovo stavili tam, kjer so bile ve-čje naselbine in svet bolj pristopen. Solnograški nad-škof je pri posvečevanju cerkev hodil pač več ali manj po rimskih cestah. Torej ob starih rimskih cestah in v bližini starih naselbin nam je iskati prve misijon-ske cerkve. Dalje bi pa trebalo še natančnejših ar-heoloških lokalnih raziskav, da se doženejo stara se-lišča.

S tem ne mislimo kaj očitati gospodu Ljubši, ampak povdarjamo le, kako potrebno je podrobno ar-heološko raziskavanje. Kako malomarno in površno se večkrat ravna pri tem, nam navaja gospod pi-satelj vzgled iz Lipnice na strani 25.

Gomile okoli Sv. Benedikta nam spričujejo pra-staro večjo naselbino v tem kraju, koder je najbrž šla tudi rimska cesta, torej je verjetno, da imamo eno iz-med cerkev 9. stoletja postaviti semkaj, ali katero, za to nimamo prave opore. Vsekako smemo s precejšnjo gotovostjo trditi, da je ena teh cerkev bila v okolici

Turški demonstrativni manevri.

Kakor se izve iz dobro informiranih vojaških krogov, bo vojno ministrstvo dne 26. in 28. februarja odredilo velike turške manevre ob bolgarski meji, katerih se bo udeležilo nad 600.000 možva. Ti manevri imajo namen, da dokaže Turčija Bolgarski, da je na vojno popolnoma pripravljena.

Raznoterosti.

Osebnost. Josip Koršič, višji rudarski svetnik v pokoju v Slovenjem Gradcu je bil dne 28. jan. zaprišen kot uradni avtoriziran rudarski inženir. Od tega dne naprej je g. Koršič upravičen izvrševati posle svoje stroke in uraduje v Slovenjem Gradcu.

Dož. poslanec J. Pierer je umrl dne 2. februarja v Allenču na Zgornjem Štajerskem. Pripadal je nemško-nacionalni stranki. Izvoljen je bil iz skupine kmečkih občin.

Želez. zveza Dunaj-Zagreb. Južna železnica u-vede s prvim majem direktno zvezo med Dunajem in Zagrebom. Pri vlakih štev. 1, 506, 505 in 6 bodo pridejani vozovi, v katerih bodo dobilo prostor le občinstvo, ki se vozi med Dunajem, Gradcem, Mariborom v Zagreb.

Kako delajo Nemci? V Albrechtu (okraj Sušice) na južnem Češkem so si hoteli Nemci tudi za bodočnost zasigurati I. volilni razred. Zato je imenoval albrechtski občinski odbor dne 31. dec. 1910 sledeče častne občane: odvetnik dr. A. Gernardi v Hebu, stavbeni svetnik Gülich na Dunaju, patronatni komisar K. Hoffer v Pragi in J. Dragan, profesor na nemški realki v Kašperskih Horah.

Prispevek k ljudskemu štetju. Osrednja statistična komisija, ki ji morajo namestništva poslati vse gradivo za ljudsko štetje, označuje posamezne slovanske narode čisto samovoljno. V Dalmaciji loči srbščino in hrvaščino kot dva različna jezika, dasi je proglasil dalmatinski deželni zbor, da so Srbi in Hrvati en narod, v Reki šteje „Ilirce“, v Istri samo Hrvate, v Bosni in Hercegovini pa Hrvate posebej in Srbe posebej, češčino zopet deli v jezik češko-moravsko-slovaški. „Union“ dostavlja k temu počenjanju: „Povsod na svetu se smatra za namen statistike, da se točno določijo dejanske razmere, v Avstriji pa se zdi centralni statistični komisiji bolj važno, da podpira politične tendence, namreč, da bi se videle poleg nemškega naroda male in kolikor mogoče raztepane narodne skupine — in tej tendenci žrtvuje pravi namen statističnih podatkov.“

Kako se fabricirajo Nemci? V Dolnjem Tješovu blizu Sušice na južnem Češkem je odpustil veleposestnik Ziegler z dela vse češke delavce in signal v zadnjem trenutku pred štetjem z bližnjih vasi 37 nemških delavcev, ki so bili štetji po znani nemški praksi dvakrat in sicer v prvotni občini, kjer so trajno naseljeni, in v Dolnjem Tješovu, kjer so bili navzoči na dan štetja. Tako se fabricirajo umetne nemške večine in Dolnji Tješov, ki je po večini češki, toda v rokah nemških tajnikov, bo veljal pred svetom za nemško občino.

Murko Dr. M.: „Zur Kritik der Geschichte der älteren südslawischen Literaturen. An die Leser des „Archivs für slawische Philologie.“ Laibach, 1911.“

nije itd. bi se naj mesto Mucharja, „Casopisa“ in Wolfgruberja navedel Hieronim sam v Migne-vi izdaji. V znanstveni knjigi zahteva to metoda, četudi je stvarno podatek pravilen in resničen. Če se že med viri omenja Gubo s svojo malovredno knjigo „Geschichte der Stadt Cilli“, bi se naj omenil tudi Huter: „Geschichte Schlammings und des steirisch-salzburgischen Ennstales“ (Graz, 1906). Sploh bi si v taki knjigi želeli popolno tozadevno bibliografijo. Glede Panonije bi se trebalo ozirati tudi na ogrske vire.

Sploh pa pisatelju čestitam na njegovem delu. Citatelj čuti, da je pisano z verno in ljubeznijo do predmeta.

K sklepu še eno: Če v duhu pregledamo celo zgodovino pokristjanjenja Karantanije in Panonije, se, žal, ne moremo izogniti sodbi: S svojim misijonskim delom si Solnograd ni stekel posebnih lovorik. Bili so pač plemeniti možje med solnograškimi vladikami, toda splošno je v Solnogradu napram Slovenem v Karantaniji in Panoniji vel duh, ki je našel drastičen izraz v brutalnem postopanju s sv. Metodijem. Kaj značilno je, da „Catalogus praesulum iuvanensium“ o nadškofu Gebhardu, ki je vpeljal pri nas farni sistem, ni našel zaslužnejšega dejanja, kakor da je prvi prisilil slovenski narod, da jati pravilno desetino!

Stvar je namreč ta: Ko je bil vpeljan farni sistem, je bilo treba seveda poskrbeti za redne dohodke cerkvam in duhovnikom, vsled tega je bila zvišana in urejena desetina. In v cellem tem kompleksu je nemškemu pisatelju desetina bila glavna reč!

Osebnost so solnograški gospodje za naše ljudstvo malo storili. Dušno pastirstvo med ljudstvom je izvrševala revna nižja duhovščina. Pač pa si Solnograd šteje lahko v dvomljivo zaslugo, da je pomagal ponemčiti staro Karantanijo in znaten del Panonije. Ne trdimo, da se je to zgodilo nalašče, zakaj narodnostnih bojov v današnjem pomenu srednji vek ni poznal, pač pa se dandanes tužni ostanki slovenstva pod nemško cerkveno olastjo sistematično potujejo. V interesu germanizacije je gotovim krogom ljubše, če Slovenci postanejo brezumni Nemci, kakor da bi ostali verni Slovenci.

Str. 36. — Subjektivni momenti več ali manj vplivajo na vsako človeško delo in se tudi v znanosti neizogibljivi faktor, toda če enkrat prestopijo določene meje v obliki osebne simpatije ali antipatije, utegnejo zelo škodovati pristno znanstvenim interesom, zlasti če se jim pridružujejo še strankarski nazori in predsodki. Ravno te okoliščine so prisilile gospoda dr. Murka k repliki pod navedenim naslovom. V belgrajski reviji „Srpski književni Glasnik“ je namreč leta 1909 neki novopečeni doktor Corović kritikoval knjigo dr. Murka „Geschichte der älteren südslawischen Literaturen“ in sklep te kritike je, da „delo dr. Murka ne pomeni veliko za znanost, pa tudi širjemu občinstvu bo težko prineslo pravo korist.“ Kritiki se ni omejil na stvarne opombe, ampak cela „kritika“ ima prozorni namen, zadati dr. Murku udarec ob strani. Kritiki se večinoma suče v splošnih frazah, v kolikor je podal stvarnih opazk, je iz njih razvidno, da ni dovolj vpošteval okoliščin in pogojev, ki so dr. Murku določevali smer in obseg pri spisovanju knjige, deloma je umetno zasukal zmisel Murkovih izvajanj. Ta „kritika“ je potem našla pot v sicer ugledni slavistični list „Archiv für slawische Philologie“, ki ga izdaje dvorniki svetnik Jagić. Vsled tega se je dr. Murko moral oglasiti in po naši sodbi se mu je posrečilo, ovreči vse inkriminacije, katerih itak ni inspiriral znanstveni interes, ampak osebna antipatija. Znano je, da dr. Jagiću Slovenci niso posebno pri srecu in del te antipatije je prenesel na dr. Murka. Kdor pozna njegove zakulisne intrige, razume popolnoma, kako je prišla ta „kritika“ v „Archiv.“ Ugledu lista tako ravnanje pač ne služi, še manj se vjemata s kavaliristvom znanstvene aristokracije.

Oddaja voj. konj. Pri 5. dragonskem polku v Mariboru se bo s 1. marcem oddalo proti navadnim pogojem več vojaških konj na privatne posestnike.

Odborova seja Matice Slovenske dne 25. januarja 1911. Predsednik se spominja pokojnega Matičnega sodelavca profesorja gospoda Apiha, ki je zadnja leta na temelju arhivnih raziskavanj pripravljaj zgodovinsko delo o kmetstvu za Marije Terezije „Jožeta II.“ Dne 3. decembra je Matica priredila Pleteršnikov večer, dne 11. decembra pa Vrazovo Akademijo; predsednik zahvaljuje vse poedince in društva, ki so pomagala pri decemberskih prireditvah, zlasti slavno Glasbeno Matico. Na sestanku zastopnikov jugoslovanskih kulturnih društev dne 10. in 11. decembra je Matica zastopala predsednik (ustanovila se bo zveza jugoslovanskih kulturnih društev); Komunikacije o sestanku izide v tisku. Dne 22. januarja je predsednik Maticu zastopal na izvanredni skupščini Matice Hrvatske, kjer se je sprejela stvarna splošna Matica Dalmatinske in Matice Hrvatske, in na konferenci, ki se je vršila po skupščini, in sicer 1. o čistoči hrvaškega književnega jezika, 2. o knjižarskih prilikah (sprožila se je misel o ustanovitvi posebne knjižarne, ki bi služila jugoslovanskim književnim društvom.) Matica Slovenska je želela po zgledu drugih slovanskih centrov s primerno prireditvijo proslaviti spomin Tolstega, a ni bilo odziva, kakor sploh nekatera slovenska društva, oziroma organizacije, na primerne pozive ali predloge niti ne odgovarjajo. — Iz gospodarskega odseka: Plačalo je za leto 1910 3905 članov. Letnina znaša 15.844 K 14 vin.; za društvene knjige je Matica izdala 13.739 K 88 vin. Dosedanji deficit je ves poravnal. Članarina je po prilikah 4 K; z dvehromskimi člani, ki bi dobivali le leposlovne knjige, bi Matica prišla v neprilike in oškodovala znanstvene publikacije. — Iz znanstvenega odseka: Izdelovanje načrta za glasbo v Jugoslovanski Enciklopediji je Zveza slovenskih pevskih društev poverila artističnemu odseku Glasbene Matice. Na sestanku geografov in prirodoopiscev se je sklenilo, v Jugoslovansko Enciklopedijo sprejeti tudi „species“; na sestanku pravnikov se je naglasilo, da je treba statistiko razdeliti po strokah in da je načrt za pravo izpopolniti, oziroma izpremeniti. O vseh teh načelnih vprašanjih je znanstveni odsek sklepal dne 23. januarja v prisotnosti in ob sodelovanju predsednika Jugoslovanske Akademije znanosti g. T. Smičiklase in gg. prof. dr. Josip Siloviča in dr. Mavroviča iz Zagreba. Abecedarji za manjše članke, zlasti biografije, ki bodo za mnogo strok bistvo Enciklopedije, so deloma že sestavljeni. Srbi so z delom po priliki tako daleč kakor Slovenci. Težave, ki so nastale med Bolgari, se bodo očitno poravnale. — Iz umetniškega odseka: Poroča se o dosedanjih pripravih za študije o slovenski hiši, ki jih slavni Rudolfinum po pravici smatra za svoj delokrog, o umetniški topografiji slov. dežel, ki jo je Matica prepuštila Društvu za krščansko umetnost. Matica bo Deželni umetniški svet poprosila podpore za izdajanje „Umetniškega Kola.“ Poziv „Lade“ na jugoslovanski kongres je prišel pozno in brez določenega dnevnega reda. Matica je publicirala poziv poljske „Rzeźba“ (Kiparstva) na udeležbo pri kiparski razstavi v Krakovu.

Štajersko.**Mariborske novice.**

Mariborskim policijskim stražnikom ne zvišajo plače, tako je sklenil mestni svet v zadnji seji.

Mleko ceneje. Mariborska mlekarska zadruga je sklenila, znižati ceno mleku od 24 na 22 vin. liter.

Maribor. Nadušitelj v pokoju, g. Janez Weinberger, je obhajal dne 1. februarja s svojo ženo, rojeno Pare, 40-letnico poroke.

Med Mariborom in Vuhredom vozi od 2. febr. naprej osebni vlak ob nedeljah in praznikih za znižane cene. Vlak štev. 445 vozi z mariborskega glavnega kolodvora ob 1.45 popoldne, s koroškega kolodvora pa ob 1.55. V Vuhred pride vlak ob 3.28. Zvečer vozi vlak štev. 444 iz Vuhreda ob 7.25, iz Ribnice-Brezno 7.45, iz St. Lovrenca 8.05, iz Fale 8.17, iz Ruš 8.34, iz Bistrice 8.43, iz Lembaha 8.49, in v Maribor (glavni kolodvor) ob 9.07.

Celjske novice.

No, torej! Dr. Kukovec zdaj sam razkriva stanje slabega gospodarstva v tiskarni in trgovini Z. S. P. Sam pravi, da so že pred časom prišli do prepričanja, da se tako ne da naprej gospodariti in da se mora nekaj zgoditi, da se podjetje spravi na trdnata. Ravno to so trdili zastopniki katoliško-narodnih posojilnic na obnem zboru. A takrat so govorili gluhim ušesom. Njih predlogi se niso dali niti na glasovanje!

Kdo je kriv? Memorandum dr. Kukovec, ki ga je poslal v nemškem jeziku c. kr. namestniku grofu Claryju, našteva deficite zveznih podjetij. Sebe umiva v tem spisu, pač pa zavrača vso krivdo na prejšnji odbor z načelnikom dr. Vrečkom. Ko je bil dr. Vrečko načelnik, je bilanca pokazala deficit 40.000 K. Kak deficit je pod načelnstvom dr. Kukovec, tega ne pove. Tudi očita dr. Kukovec dr. Vrečku in drugim prvakom, da so vlekli od zveznega podjetja masne plače, dočim so imeli take deficite. Prvokom se je pri tem dobro godilo, mladini pa so bojda po cele ure zastoj delali in študirali, kako priti iz deficitov na površje.

Uslužbeni na varnem. Uslužbeni liberalne tiskarne in trgovine so zdaj lahko zadovoljni, da je prišlo do likvidacije. Dosedaj so bili vedno v nevarnosti, da se jim nekega lepega dne odpove služba. Ko je prenehal „Narodni Dnevnik“, so odpustili šest uslužbencev, nekaj oženjenih. Ko bi prenehala „Volksstimme“, bi se lahko kaj enakega zgodilo. Zato je že pred nekaj časom odšlo nekaj uslužbencev, ker so spoznali nevarno staljšee podjetja. Tako je na prim. knjigovez Terček izstopil iz službe radi te nevarnosti. Zdaj bo podjetje likvidiralo, in če mladini ne bodo delali ovir, bo podjetje v kratkem času na trdni podlagi, tako da bodo uslužbeni popolnoma na varnem in se jim ne bo bati za stalni zaslužek. Tiskarna in trgovina se gotovo ne ustavita, ampak bosta delali naprej.

Deleži rešeni? Da so zamašili deficit liberalnih podjetij, so za dr. Vrečkov deficit po 40.000 K odpisali posojilnicam 30.000 K, 10.000 K pa je morala darovati dr. Sernečeva posojilnica v Narodnem domu. Zdaj so za dr. Kukovec deficit mislili posojilnicam vzeti ostalih 78.000 K. Katoliško-narodne posojilnice so pa rekle po svojem pravnem zastopniku dr. Benkoviču, da svojih deležev ne dajo za deficit liberalnih časnikov. Naj mladini ta deficit sari plačala! Akoja teh 12 katoliško-narodnih posojilnic upa imeti vspeh. Dr. Kukovec je že pisal v Gradec, da niso niti mislili vzeti teh deležev, zlasti pa ne deležev katoliško-narodnih posojilnic, ki itak ne znašajo več kot 15.000 K. No, grozdje je za nje prekislo! Katoliško-narodnim posojilnicam, ki so večinoma na Koroškem, bo pa teh 15.000 K jako praj prišlo, veliko bolj, kakor če bi jih morale dati za rajni „Narodni Dnevnik“, ki jim je živ toliko škodoval!

Jeza mladine. Mladini so strašno jezni, da bodo zdaj morali sami plačevati „Narodni Dnevnik“. Dr. Kukovec je pisal c. kr. namestniku, da ima on, dr. Božič, dr. Kalan in dr. Koderman denarja dovolj. Pa neprijetno je le, če mora človek seči v lastni žep. Zato pa jih lomi jeza in na vsak način so se hoteli maščevati nad nekom. Toda nad kom? Izbrali so si gospoda Jančarja, gostilničarja „Pri belem volu“, za žrtev. Toda, kako pride gospod Jančar do tega? Saj vendar on ni kriv liberalnega deficita! Tudi on ni kriv, da bodo mladini morali sami plačevati deficit! Ravnotako gospod Jančar ni kriv, da se katoliško-narodne posojilnice branijo plačevati deficit. Istotako gospod Jančar ni šeč gospoda dr. Benkoviča, ki je zastopal kot odvetnik te katoliško-narodne posojilnice. Zakaj si mladini niso izbrali za žrtev celjskega Tinčeta, ki je ravno tako nedolžen na celi stvari kakor gospod Jančar.

Mladini in gostilna „Pri belem volu.“ Mladini so proglasili iz celo neopravičenega vzroka, bojkot proti gostilničarju „Pri belem volu“, gospodu Jančarju. Nekdaj so ravno ti mladini proglaševali bojkot proti nemškim gostilnam, trgovcem in obrtnikom. Sedaj pa sami in zlasti njih žene najbolj zahajajo v te lokale, proti katerim so takrat zagnali v besedah bojkot. Zdaj pa hočejo bojkotirati slovenskega obrtnika, gospoda Jančarja! Ali so to nasledniki rajnega dr. Dečka? Dr. Dečko je vabil v Celje slovenske trgovce in obrtnike in jih podpiral na vse mogoče načine. Ti pa hočejo bojkotirati tako imenitnega slovenskega obrtnika, kakor je gospod Jančar. Sam doma iz vinarodnih Slovenskih gor, ljutomersko-radgonskih, je dober poznavatelj okusne vinske kapljice, je izkušen v svoji stroki, ker je že imel gostilno v Laškem trgu, veliko gostilno v Zagrebu, hotel z veliko restavracijo v Reki ter nazadnje dolenske toplice z gostiščem in restavracijo. Njegova soproga je hčerka imenitnega celjskega slovenskega obrtnika Kobilca, ki je dozdaj povsod izvrstno zadovoljevala goste s svojo izborno kuhinjo. In tako imenitno slovensko obrtniško obitelji hočejo mladini bojkotirati in pognati v tujino, ki ji je

dozdej dajala dobrega kruha, dočim ji domača zemlja ne bi privoščila zaslužka? Tako početje se samoobsebi obsoja.

Gostilna. „Pri belem volu.“ Za bojkotni klic celjskih mladincov se sicer nihče veliko ne zmeni. A vendar je njih klic predržen, vsega obsojanja vreden. Gospodu Jančarju se mora dati zadoščenje za to žaljenje. Zato je dolžnost vsakega treznega mislečega Slovence, da ravno sedaj zahaja v gostilno gospoda Jančarja. Gospoda Jančarja treba baš sedaj z obilnim obiskom prepričati, da ni prijetneje bivati med Hrvati ali Italijani, kot med lastnimi brati. Gospod Jančar prijazno postreže vsakemu gostu brez razlike političnega ali strankarskega mišljenja, brez razlike stanu ali premoženja, dobro došel mu je vsak gost druge narodnosti, saj ima ravno hotel za potujoče goste. Zaliti ne pusti nobenega svojega gosta. Zato je popolnsma mož na svojem mestu. Veselo znamenje med celjskim trgovstvom in obrtništvom je to, da se niso pridružili bojkotnemu klicu. Prav tako! Kam pa bi sicer prišli, slovenski obrtniki v Celju! A tudi naši somišljeniki v okolici in po celi slovenski Štajerski naj zvedo, kako so mladinci, ter naj z obiskom gostilne gospoda Jančarja dokažejo, da ne odobravajo tega mladinskega početja. Sploh opozarjamo naše somišljenike, naj to stvar razložijo ljudem, da se še veliko bolj poslužujejo gostilne „Pri belem volu“ ter s tem za vedno onemogočijo, da bi si mladinci še kedaj upali izdati tak nenaroden in nemoralen klic!

Trboveljske novice.

Trbovlje. Pred enim mesecem se je tukaj obstrlel trgovec Dvoršak, ker se je pa tedaj slabo začel, je poskusil svojo srečo v drugič dne 31. januarja, in se je res tako dobro ustrelil, da je še ta dan umrl.

Trbovlje. Ljudsko štetje. V občini Trbovlje se je letos naštel 13.507 prebivalcev, pred desetimi leti pa 10.351. Število duš se je v tem času pomnožilo za 2656. Nemcev se je naštel 632, leta 1900 pa samo 312.

Drugi kraji.

Radvanje. V bližnji Novivasi je dne 1. februarja postala skoraj cela družina delavca Ranerja žrtve zastrupljenja. Ko je družina odvečerjala, pokazali so se pri vseh sedmih osebah znaki zastrupljenja. Poklicani zdravnik dr. Chandras je takoj porabi protizdravila in je tako rešil sedem ljudi gotove smrti. Preiskava bode dognala, ali je bil strup v kupljeni moki, ali pa je žena uboge družine sama namenoma prinešala strup.

St. Ilj. v Slovenskih goricah. Kmetijska podružnica za St. Ilj in okolico ima prihodnjo nedeljo dne 3. februarja občini zbor ob 1/3. uri, seveda zopet v Södmarkini gostilni.

Sv. Jurij ob Pesnici. Pri občinskih volitvah, ki so se vršile dne 26. januarja, je s pomočjo velikega narodnjaka, nadučitelja Robnika, zmagala posilnemška stranka. Za sodelovanje je bil Robnik izvoljen z glasovi naših narodnih nasprotnikov v občinski odbor.

Ljubno. Nekega dne me je pripeljala pot čez hrib Bajhovka. Bil je jako lep zimski dag. Solnce je zelo toplo sijalo in me ogrevalo. Iz tega hriba je silno lep razgled, vidi se skoraj po celi ljubenski občini. Ko se ogledujem okrog in občudujem božje stvarstvo, zagledam naenkrat prihajati svojega ljubega prijatelja Matevža, s katerim se že dolgo časa nisva videla in govorila. Kaj neki naju je danes tukaj snidlo, ugankovala sva oba. Vsedla sva se na takozvano Rajhovo peč, gledaje v prijazni trg Ljubno začela sva eden drugega popraševati o novostih. Matevž mi je pripovedoval o svojem potovanju v Ameriko in pa nazaj v svojo ljubo domovino. Njegovo pripovedovanje me je zanimalo in sem ga z veseljem poslušal. On me je popraševal o ljubenskih novostih. Pripovedoval sem mu marsikaj, pa vsega mi seveda nisem mogel v tem kratkem času povedati. Seveda sva govorila tudi o šolski mladini in nje vzgoji. „Kakšne imate pa učitelje“, vpraša me radovedni Matevž? Lahko si mislite, da sem jih hvalil na vsa moč, akoravno sem pri sreču drugače mislil. Spretni Matevž pa me je takoj zavrnil, rekoč: „Ako so vaši učitelji za učenje raznih predmetov najboljši, zato pa vendar niso, ker otrok ne uči v šoli in iz šole grede pozdravljati z najlepšim pozdravom. Hvaljen bodi Jezus Kristus!“, ampak zijajo v človeka kakor tele v nove duri. Se li spominjaš iz svojih mladih let, kako smo mi morali to nalogo izpolnjevati pri rajnem gospodu Turinu! In če bi kateri ne storil te dolžnosti, kaj se mu je li zgodilo? Veš, ljubši moj, jaz sem že mnogo sveta prehodil, pa take razposajenosti pri šolarjih še nisem našel kakor na Ljubnem in mnogo krivde prištevam učiteljem. Oni so zato tukaj, da otroke v šoli učijo manire in lepih pozdravov. Se na eno te moram opozoriti“, nadaljuje Matevž, „kako se je kaj obnesla tombola, katero je priredila šolska kuharica v korist šolske kuhinje?“. Pri tem vprašanju pa me je pretreslo nekaj že od mraza, nekaj pa... in sem Matevžu obljubil razložiti to vprašanje ob drugem solnčnem dnevu na Rajhovi peči. — Skalski.

Zetale pri Rogatu. Izredno lepo obiskar shod je imelo Katoliško bralno in izobraževalno društvo dne 29. januarja po rani sveti maši v društvenih prostorih. Okoli 200 krepkih moških in pridnih mladeničev je prišlo poslušat govornika gospoda Ivana Sajovica iz Ljubljane, ki je govoril o zavarovanju zoper ogenj.

Gospod predsednik Ivan Vogrine pozdravi navzoče poslušalce, pred vsem pa gospoda govornika. Ta je podal v začetku kratko zgodovinsko sliko o zavarovalnicah po Slovenskem. Najprej so se začele razširati pri nas židovsko-kapitalistične zavarovalnice; potem so nastale poleg že stare štajerske vzajemne v Gradcu zadružne zavarovalnice, posebno leta 1900 Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani za vse slovenske pokrajine. Ta ima v tej kratki dobi že čez 70.000 članov. Potem razloži govornik potrebo zavarovanja in razne določbe, na katere se morajo posestniki posebno ozirati, kadar si dajo svoja poslopja zavarovati. Na primer, da je treba natanko pregledati police, o vplačevanju premij, da pri dveh zavarovalnicah ne more nihče biti zavarovan, razun pri drugi za dopolnilno svoto vrednosti. Omenil je nadalje, kaj je storiti, če ima kdo na pohištvo vknjižen dolg, ali da mora odgovoriti stari zavarovalnici, če hoče prestopiti k drugi itd. Zborovalci so z velikim zanimanjem poslušali. Po govoru pa so stavili poslušalci na govornika razna vprašanja, ki jim jih je takoj točno odgovoril. Posebno še moramo omeniti, da je svaril pred tujimi, nepoznanimi agenti ali potovalci, ki ljudi gladko nagovarjajo, naj si dajo svoja poslopja pri njih zavarovati, potem pa zaidejo v razne zmešnjave in stroške in si ne vejo pomagati. Priporočal je posebno, naj se vsi, ki so v bližini Žetala, obrnejo z vsakim pismom in vprašanjem na zastopnika Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, gospoda V. Koresa, posestnika v Žetalah. On bo vsakemu radi volje dal potreben nasvet. Vsi pa se naj držijo gesla, da se naj dajo zavarovati pri domačih slovenskih zavarovalnicah. Gospodu govorniku za njegov trud, kakor vodstvu Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani za vse žrtve se je k sklepu zahvalil gospod društveni predsednik. Prepričani smo, da bo tudi ta shod našemu dobremu ljudstvu v korist.

Konjice. Za poučni tečaj, ki ga priredi pri nas Slov. kršč. soc. zveza, je zanimanje vedno živahnejše. Ne samo iz Konjice, ampak tudi iz celega okraja je obljubljen obilen obisk. V tem oziru tekmujejo starejši in mladi med seboj. Predavalo se bo v ponedeljek in torek predpoldne in popoldne. Tečaj se začne v ponedeljek, dne 6. februarja ob 9. uri predpoldne.

Skale. V nedeljo dne 5. t. m. se vrši v Skalalah ustanovni shod strokovne zveze rudarjev. Na shodu bo govoril poslanec dr. K. Verstovšek.

Gornja Savinjska dolina. Po naši dolini se širi vest, da namerava neka nemška družba (ali pa nemškutarska!) s sedežem v Celju ustanoviti veliko električno podjetje za celo Savinjsko dolino. V ta namen hoče uporabiti vodne sile Savinje neke pri Lučah. Mi smo pozdravljali in bomo pozdravljali vedno taka podjetja na Spodnjem Štajerskem. Toda od dobe, odkar začenejo tujci, ki se bogatijo s svojimi podjetji na slovenski zemlji, izrabljati svojo močnost in vpliv na delavstvo in druge podložnike v verskem in narodnem oziru, se moramo protiviti vsakemu početju od nemškutarske strani. Ti so krivi protestantovskega gibanja na Spodnjem Štajerskem, ti zanašajo šulferajnske šole že tudi v popolnoma slovenski Savinjski dolini. V vodnih silah reke Savinje leži veliki narodni kapital, katerega morajo izrabiti slovenski podjetniki. Zato opozarjamo odlične faktorje, kakor občine, posestnike žag in mlinov, posestnikov jezov itd., da se odločno protivijo tej nakani nemškutarskega ali nemškega konzorcija, ki namerava uporabiti to mogočno vodno moč Savinje. Prepričani smo, da bodo mladi slovenski naraščaj tehnikov zamogel kmalu sam nastopiti s svojimi načrti in bode vedel uporabiti te vodne sile za lastna slovenska podjetja. Opozarjamo merodajne kroge, da se v pravem času, kadar bodo stopili do njih podjetniki radi privoljenja, obrnejo do poslanca dr. Verstovška za nasvete v tej zadevi, da se ničesar nepremišljeno ne ukrene ali pa opusti, kar bi škodovalo bodočemu razvoju slovenskih podjetij, ki še čakajo rešitve v prid in blagor slovenskega narodnega kapitala.

Koroško.

Celovec. Govorilo se je po mestu, da bodo ob priliki predpustne veselice velike demonstracije — ne vemo zakaj. A v Celovcu je vse mogoče. Res je prišlo ta večer kakih 15–20 celovških pouličnih pobdnov v restavracijo k „Trabesingerju.“ No — pa vedli so se „pošteno.“ Nekolikokrat so zahajali; ko so pa zapili svoj „zseksej“, ki so ga dobili od „demonstracijskega komiteja“ za „riehlčova“, so jo odkurili.

Celovec. Narodna veselica. Dne 28. januarja se je vršila v veliki dvorani hotela „Trabesinger“ prva narodna veselica v letošnjem predpustu. Posestilo jo je blizu 200 ljudi iz Celoveca, ostale Koroške, a tudi zastopnike iz Gorenjske in Maribora smo opazili. Dvorana je bila okusno opremljena, za kar gre vsa hvala slavnemu komiteju. Najprej se je uprizorila enodejanka burka „Bratranec“, ki so jo igrali že večkrat tudi na mariborskem odru. Igralci (gdč. Fani Novak iz Poljčan, gdč. Ida Steharnik, gdč. Gorjanec, gospod dr. Rajh in gospod Terček) so sijajno rešili svoje vloge in so želi za to buren aplavz. Poveljstvo 17. pešpolka je odreklo vojaško godbo, češ, da je celovški magistrat rekel, da se je bati demonstracij. Toda zgodilo se ni ničesar. Ker je odpovedala vojaška godba, smo si naročili celjsko narodno godbo, ki je neumorno svirala v splošno zadovoljstvo občinstva. Korošci radi plešejo — tudi celjska narodna godba jim je bila kos. Hvala ji! Urne in veselo

smo se vrteli ob prijetnih zvokih godbe. Plesalec je bilo dovolj in tudi plesalk ni ravno primanjkovalo. Veliko pozornost so vzbujali Ziljani v pestrih narodnih nošah (2 možka in 5 žensk). Četvorke je spretno aranžiral gospod dr. Marko Stajanko. Komiteju, kateremu sta bila na čelu gospod dr. Stajanko in dr. Jesenko, gre vsa hvala za veliki trud, kajti po dolgem času smo imeli zopet enkrat lepo veselico v Celovcu. Na svidenje še v letošnjem predpustu!

Slovenska Straža.

Narodna zavest in smisel za prosep domovine se kaže posebno v skrbi za domače slovensko gospodarstvo. Naš cilj je: gospodarska utrditev in osamosvojitve. Zato nam je treba trdnih kmečkih nezadolenih domov, cvetočih obrtov in rokodelstev, dobro plačanega delavstva, razvite in solidne trgovine in vzorne in krepke domače industrije. Gospodarsko blagostanje je najboljši narodni branik. Edino gospodarsko trden narod ima dovolj sredstev za svoje kulturne, narodne in politične potrebe. Hvala Bogu, tudi naše gospodarske razmere so se kolikor toliko zboljšale. Nov duh, duh napredka in podjetnosti, je prišel v našega kmeta, obrtnika, trgovca in industrijca. Naša narodna dolžnost je, to novo gibanje na vse moči širiti, poglobiti, utrditi in ga dejansko podpirati. Bodimo toliko zavedni in odločni, da v svoji hiši rabimo domače izdelke. Imejmo srce in denar pred vsem za se, potem še le za druge. Gotovo je in tako mora biti, da bomo splošno in izključno uporabljali posebno ono blago, od katerega dobiva naša „Slov. Straža“ denarne prispevke, da podpira in vodi našo narodno-obrambno gibanje. Samozavesti je treba, dobre in odločne volje in podpirali bomo kraljevsko „Slovensko Stražo“, ne da bi sploh posebej to čutili na svoji denarnici, ako kupujemo dosledno sledeče blago:

1. Užigalice „V korist obmejnim Slovincem.“ Uporabljajte edino te in nobenih drugih. Glavno zalogo ima gospod C. Menardi v Ljubljani.

2. Kolinska kavina primes „V korist obmejnim Slovincem.“ Najboljša cikorija, domači izdelek. Vsak ovitek na škatli mora imeti pečat „Slovenske Straže.“ Ni dovolj, da rečete: Hočem Kolinsko cikorijo, ampak naročite vedno: Kolinsko v korist „Slovenske Straže.“ Ape-liramo na narodni čut in zavednost naših slovenskih gospodinj, da imajo v svojem gospodinjstvu izključno Kolinsko cikorijo v korist „Slovenske Straže.“ Na naše gospodinjne največ zidamo. Izkažite se vredne zaupanja „Slovenske Straže.“

3. Drože, kvas iz drožarne Josipa Košmerla, Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8. Te drože prekašajo po svoji kakovosti vse enake izdelke in tista gospodinja, ki jih ne rabi, si sama škoduje.

Vse prijatelje „Slovenske Straže“ bo veselilo, da je „Slovenska Straža“ stopila z mnogimi slovenskimi tvrdkami v trgovske zveze. V promet je prišlo sedaj na novo mnogo blaga, od katerega se obetajo veliki dohodki, seveda samo takrat, kadar bo naše ljudstvo res kupovalo to blago. Kupovalo ga bo, če bo dobro in blago je dobro in vsega priporočanja vredno. Zato priporočamo sledeče blago „V korist obmejnim Slovincem“ kar najtopljeje.

4. Perilno milo iz zaloge C. Menardi v Ljubljani.

5. Raznetkanine iz zaloge bratov Wokač v Ljubljani.

6. Čistilo za čevlje in vsako usnje. Založnika Kregar in Seljak v Ljubljani.

7. Vse župne urade, županstva, šolska vodstva, hranilnice in posojilnice, odvetniške pisarne, trgovce in dijakе prosimo, da kupujejo papir „V korist obmejnim Slovincem“ potom „Slovenske Straže.“ V zalogi je vsakovrsten papir, fine kakovosti in nizkih cen, katerih ne dobite nikjer drugod.

V kratkem pride v promet zopet nekaj vrst blaga v korist „Slovenske Straže“ in se že danes priporočamo.

Slovinci!

Proti krivici — za našo pravico! „Slovenska Straža“, kateri zaupamo in radi žrtvujemo svoje znanje in darove, ji sledimo v njenih pozivih zvesto in navdušeno, ona bodi naša voditeljica v narodnem boju. Ona bo ohranila obmejne brate, ako bo vse slovensko ljudstvo ž njó šlo v boj po njeni poti in njenih poveljih.

Njese oklenimo, njopodprimó, nj žrtvuimo, ž njó zmaguimo!

Razgled po svetu.

Razstava v zapadni Sibiriji. Iz Petrograda poročajo, da priredi letos poseben odbor s pomočjo ruske vlade v Omsku zapadno-sibirsko razstavo. Razstava bo otvorena dne 15. junija 1911 in bo obsegala vse grane narodnega življenja v Sibiriji. Ruska vlada je obljubila izdatno podporo.

Ženska — poslanec. V državno zbornico na Norveškem bo izvoljena namesto odstopivšega poslanca in predsednika Bratli — ljudskošolska učiteljica gospodična E. Rogstæg. Torej bo v norveški državni zbornici prvokrat sedela na poslanskem sedežu ženska!

Majhno dobroidoče trgovino

na deželi vzamem v najem. Ponudbe pod šifro „Bodočest“ poste restante Račje.

Proda se

lepa nova hiša z 2 sobama in kuhinjo, 10 let davka prosta, četrte ure od Celja. Zraven je drvarnica in 500 kvadratmetrov vrta. Zadnja cena 7000 kron, izplača se 4000 kron, 3000 kron pa je vknjiženih. Oglas pri M. Crepinšek, Spodnja Hudinja, 65. 6—3

Uradne = = šavitke

priporoča
Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Agitirajte za
nove naročnike!

Vage

za vagona, voze (mostne), centimale, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanaka obrt.

Trgovina špecerijskega blaga Milan Hočevar Celje

Zaloga prazene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovilo točne in solidne postrežbe:

ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka ruma, slivovke, brinjevca, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdice, civebe, mandelne, lešnike, orehe, bosanske češnje, strdi itd.

Živinorejcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Lucculus“, mastina in klajno apno. Ob času setve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobi v moji zalogi zanesljiva, kaljiva semena za polja in vrtove.

Tudi priporočam raznovrstnih, voščenih in drugih sveč, kadilo in olje.

177

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

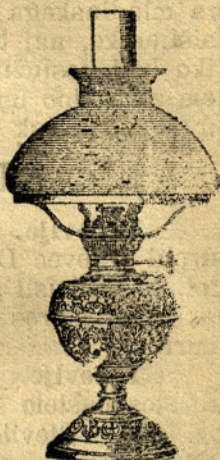
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Pravzeto vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... Najsolidnejša in točna postrežba.

Edina narodna trgovina čevljev

tudi lastnega izdelka v Celju priporoča svojo veliko zalogo čevljev za gospode, dame in otroke od najfinejše do najcenejše vrste. Posebno velika izber čevljev za veselice in gostije. Pristni ruski galoši vseh velikosti. V zalogi so tudi: gomaše, čevlje za hribolazce, telovadni čevlji in čevlji za dom. Priporoča se velespoštovanjem

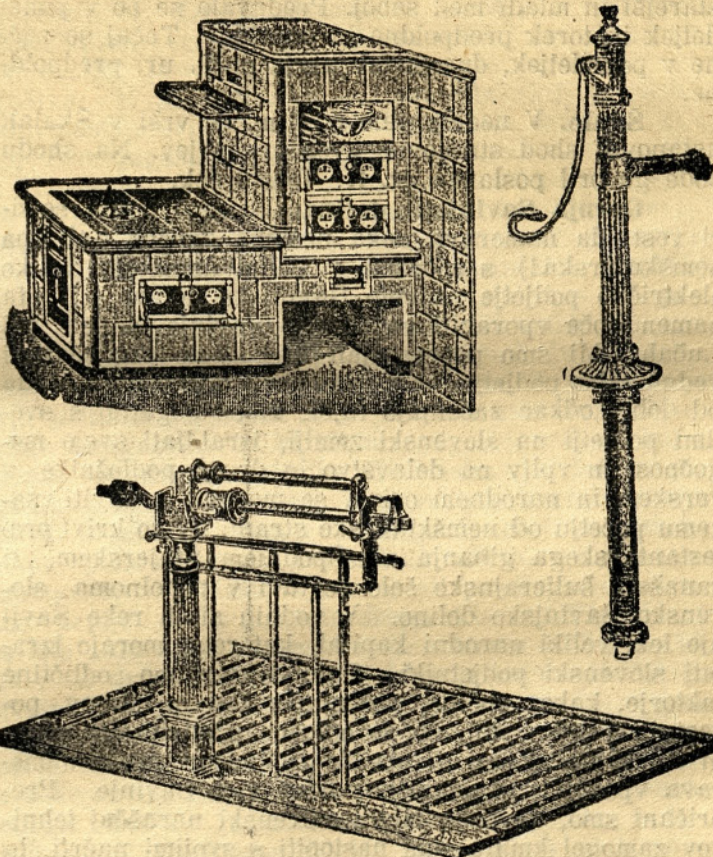
Štefan Strašek

Celje : Kovačeva ulica.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS Wels, Gorje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus“ štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdejem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na v dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 $\frac{1}{2}$ % in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Polasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Za ženitovanje, veselice in slične svečanosti se priporoča na- rodna slaščičarna Eman. Hich, Maribor

Vsak dan sveži pustni krapi.

Gornja Gosposka ulica št. 38.